

і соціально-побутові пільги для працівників (ст. 9-1 КЗпП, ст. 7 Закону України «Про охорону праці»).

1. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: Закон України від 08.09.2005 № 2866-IV – <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2866-15>

2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок – http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_207

3. Про затвердження Переліку важких робіт та робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, на яких забороняється застосування праці жінок: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 29.12.1993 № 256, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 30.03.1994 за № 51/260 – <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0051-94>

4. Українська жінка з кувалдою як символ «гендерної рівності» – Охорона праці і пожежна безпека, № 10, 2017 – С. 12 – 18.

5. Л. Харчук. Ще раз про жінок і шкідливі умови праці – Охорона праці і пожежна безпека, № 12, 2017 – <http://oprb.com.ua/content/shche-raz-pro-zhinok-i-shkidlyvi-umovy-praci>

6. Про визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства охорони здоров'я України від 29 грудня 1993 року № 256: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 13.10.2017 № 1254, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 14.12.2017 за № 1508/31376 – <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1508-17>

7. Конституція України – <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>

8. Кодекс законів про працю України – <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/322-08>

9. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 23.09.1993 № 1105-XIV – <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1105-14>

10. Граничні норми підймання і переміщення важких речей неповнолітніми: Затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 22.03.1996 № 59 та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 16.04.1996 за № 183/1208 – <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0183-96>

11. Граничні норми підймання і переміщення важких речей жінками: Затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 10.12.1993 № 241 та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 22.12.1993 за № 194 – <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0194-93>

12. Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 № 2694-XII – <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2694-12/page>

Михайлов В.О.

ад'юнкт кафедри адміністративного права, процесу та адміністративної діяльності ДДУВС

ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ЗА ВЧИНЕНІ НИМИ ДІЯННЯ, ЩО ПРИЗВЕЛИ ДО ПОРУШЕНЬ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ОБРОБКОЮ ІНФОРМАЦІЇ

Одним з обов'язків поліції є вжиття заходів для недопущення будь-яких порушень прав і свобод людини, пов'язаних із обробкою інформації. При цьому статтею 28 Закону України «Про Національну поліцію» [1] визна-

чено те, що поліцейські несуть персональну юридичну відповідальність за вчинені ними діяння, що призвели до порушень прав і свобод людини, пов'язаних з обробкою інформації, а Міністерство внутрішніх справ України у межах компетенції здійснює контроль за дотриманням вимог законів та інших нормативно-правових актів під час формування та користування поліцейськими інформаційними базами (банками) даних.

Наразі кожен згідно ст. 5 Закону України «Про інформацію» [2] має право на інформацію, що передбачає можливість вільного одержання, використання, поширення, зберігання та захисту інформації, необхідної для реалізації своїх прав, свобод і законних інтересів. Реалізація права на інформацію не повинна порушувати громадські, політичні, економічні, соціальні, духовні, екологічні та інші права, свободи й законні інтереси інших громадян, права та інтереси юридичних осіб.

Дотримання права людини на інформацію під час інформаційно-аналітичної діяльності поліції забезпечується як встановленням відповідальності за порушення законодавства про інформацію (ст. 6 Закону України «Про інформацію»), так і обов'язком суворого дотримання поліцейськими, які отримали доступ до інформаційних ресурсів ІПС встановлених регламентів, а також персоналізацією відповідальності за порушення вимог інструкцій МВС України щодо організації функціонування ІПС та порядку заповнення реквізитів електронних карток ІПС та паперових документів обліку, які мають бути затверджені (визначені) наказом Міністра внутрішніх справ України (п. 2, 5 ч. 1 ст. 16 Закону України «Про Національну поліцію»).

Наразі загальні засади контролю за дотриманням вимог законів та інших нормативно-правових актів під час формування та користування поліцейськими інформаційними базами (банками) даних викладено у: резолюції 34/169 Генеральної асамблеї ООН «Кодекс поведінки посадових осіб по підтримці правопорядку»; резолюції Парламентської Асамблеї Ради Європи № 690 (1979) «Декларація про поліцію»; рекомендаціях Комітету міністрів Ради Європи державам-членам від 9 вересня 2003 року № Rec(2003)14 «Про можливість взаємодії інформаційних систем у сфері правосуддя»; рекомендаціях Комітету міністрів Ради Європи державам-членам від 10 липня 2003 року № Rec(2003)13 «Щодо порядку надання інформації про розгляд кримінальних справ засобом масової інформації»; декларації Ради Європи «Про європейську політику в галузі нових інформаційних технологій» від 6 травня 1999 року; Кодексі України про адміністративні правопорушення; Кримінальному кодексі України тощо.

Інформація, що обробляється поліцейськими в ІПС, є власністю держави і підлягає захисту відповідно до п. 3.3 Положення про Інтегровану інформаційно-пошукову систему органів внутрішніх справ України, затверджене наказом МВС України від 12 грудня 2009 року № 436 [3].

Використання інформаційних ресурсів ІПС допускається виключно зі службовою метою. При цьому ініціатор запиту, який отримав інформацію,

несе персональну відповідальність за її використання, згідно з чинним законодавством. Порушення ним законодавства України про інформацію тягне за собою дисциплінарну, цивільно-правову, адміністративну або кримінальну відповідальність згідно із законами України.

Згідно чинного законодавства поліцейським – користувачам ІПС категорично забороняється: здійснювати неавторизований доступ до ІПС; передавати свої персональні атрибути іншим особам, зокрема підлеглим працівникам (керівникам) підрозділу (служби) поліції; здійснювати доступ до ІПС під атрибутами інших користувачів; залучати до роботи з ІПС осіб, які не мають права доступу до неї; вилучати або змінювати автоматично сформовану інформацію про користувача, ініціатора запиту, дату та час обробки інформації в будь-яких текстових редакторах; незаконно блокувати, змінювати, знімати з обліку або знищувати інформацію, що зберігається в ІПС, вносити завідомо неправдиві або неповні відомості до ІПС; використовувати інформацію, отриману з ІПС, з приватною або будь-якою іншою, не пов'язаною з виконанням функціональних обов'язків, метою. Користувачі зобов'язані використовувати інформацію ІПС винятково в межах чинного законодавства; виконувати запити на отримання інформації, які завідомо нададуть значний беззмистовний набір даних; сканування мережі, тестування та пошук способів порушення або подолання систем контролю доступу до технічних і програмних засобів ІПС, а також будь-які спроби внесення змін до програмного забезпечення ІПС; після закінчення робочого дня (чергової доби) залишати незавершеним сеанс роботи в ІПС.

Зазначена норма всебічно регламентує відповідальність кожного поліцейського, користувача інформаційних ресурсів Міністерства внутрішніх справ. Нормативно-правовими актами чітко передбачені статті та санкції щодо скоєння правопорушень стосовно обробки інформації. Так, у Кодексі України про адміністративні правопорушення в цій сфері встановлено відповідальність за такі правопорушення: «Стаття 188-31. Невиконання законних вимог посадових осіб органів Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України»; «Стаття 188-39. Порушення законодавства у сфері захисту персональних даних»; «Стаття 188-40. Невиконання законних вимог посадових осіб спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань захисту персональних даних»; «Стаття 212-2. Порушення законодавства про державну таємницю»; «Стаття 212-6. Здійснення незаконного доступу до інформації в інформаційних (автоматизованих) системах, незаконне виготовлення чи розповсюдження копій баз даних інформаційних (автоматизованих) систем».

Передбачено також кримінальну відповідальність за незаконні дії поліцейських у цій сфері. Зокрема, у Кримінальному кодексі України встановлено таку кримінальну відповідальність: «Стаття 361-2. Несанкціоновані збут або розповсюдження інформації з обмеженим доступом, яка зберігається в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих сис-

темах, комп'ютерних мережах або на носіях такої інформації»; «Стаття 362. Несанкціоновані дії з інформацією, яка оброблюється в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або зберігається на носіях такої інформації, вчинені особою, яка має право доступу до неї»; «Стаття 363. Порухення правил експлуатації електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку або порядку чи правил захисту інформації, яка в них оброблюється».

Отже, юридична відповідальність поліцейських є невід'ємною гарантією кожного громадянина на вільне одержання, використання, поширення, зберігання та захист інформації, необхідної для реалізації своїх прав, свобод і законних інтересів, а також важливим засобом забезпечення законності та дисципліни в поліцейській діяльності.

---

1. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року // Відомості Верховної Ради України. 2015. № 40-41. Ст. 379.

2. Про інформацію: Закон України від 2 жовтня 1992 року // Відомості Верховної Ради України. 1992. № 48. Ст. 650.

3. Про затвердження Положення про Інтегровану інформаційно-пошукову систему органів внутрішніх справ України: наказ МВС України від 12 грудня 2009 року № 436 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1256-09>

Бурняшова Владислава

студентка 2 курсу юридичного факультету

Науковий керівник:

Андрієвська Людмила Олексіївна

викладач кафедри цивільно-правових дисциплін

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ СПАДКОВОГО ДОГОВОРУ

Спадкове право – це те що завжди є актуальним і цікавим для будь-якої особи, адже майже кожен зустрічається із спадковим правом у своєму житті. Інститут спадкового права один із найстаріших правових інститутів у світі та й і в Україні. Досить давно існує в нашому законодавстві, проте поряд з ним в Україні з'явився відносно новий правовий інститут - спадкового договору, який було закріплено в Цивільному кодексі України (далі ЦК України) від 16.01 2003 року і став новелою в цивільному законодавстві України. Сутність спадкового договору полягає у тому, що одна сторона (набувач) зобов'язується виконувати розпорядження другої сторони (відчужувача) і в разі